

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน
กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมสุขภาพจิต
วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ
มาตรฐานจริยธรรมของกลุ่มตรวจสอบภายใน

กลุ่มตรวจสอบภายในเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการต่อฝ่ายบริหารเพื่อให้เกิดความมั่นใจต่อความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงานและความคุ้มค่าของการใช้จ่ายเงิน รวมทั้งความถูกต้อง เชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงิน ตลอดจนการปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน พ.ศ. ๒๕๕๖ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑ รวมทั้งมาตรฐานการตรวจสอบภายในหน่วยงานของรัฐและจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการที่กรมบัญชีกลางกำหนด และมาตรฐานที่รับรองกันโดยทั่วไป และกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานของกลุ่มตรวจสอบภายในบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้ตรากฎบัตรขึ้น เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ขอบเขต และการปฏิบัติงานตรวจสอบของกลุ่มตรวจสอบภายใน กรอบความประพฤติ มาตรฐานจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน และความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ ดังนี้

๑. คำนียามการตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายใน หมายถึง กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม และเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้ดีขึ้น การตรวจสอบภายในจะช่วยให้ส่วนราชการบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมินและปรับปรุง ประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ

กลุ่มตรวจสอบภายใน หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ

หน่วยรับตรวจ หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานของส่วนราชการ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลต่าง ๆ ทางด้านการเงิน การบัญชี และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายที่กำหนด

๒.๓ เพื่อสอบทานและประเมินระบบควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจว่าเพียงพอและเหมาะสม

๒.๔ เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน งานและโครงการให้เป็นไปตามนโยบาย และเป้าหมายที่กำหนด

๒.๕ เพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการได้ทราบปัญหาการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา และสามารถแก้ไข ปัญหาต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและทันเหตุการณ์

๒.๖ เพื่อให้คำปรึกษา และเสนอแนะแนวทางแก้ไขแก่หน่วยรับตรวจและผู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับ ปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลยิ่งขึ้น

๓. สายการบังคับบัญชา

๓.๑ หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายในเป็นผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน และมีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรง ต่ออธิบดีกรมสุภาพจิต

๓.๒. การเสนอแผนการตรวจสอบประจำปี ให้หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายในเสนอต่ออธิบดี กรมสุภาพจิต

๓.๓ หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายในรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่ออธิบดีกรมสุภาพจิต

๔. กรอบความประพฤติของผู้ตรวจสอบภายใน

๔.๑ ความเป็นอิสระ

ผู้ตรวจสอบภายใน ต้องมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน และไม่ถูกจำกัดสิทธิในการเข้าถึงตาม อำนาจหน้าที่ เพื่อให้การตรวจสอบภายในบรรลุผลโดยปราศจากอคติ ผู้ตรวจสอบภายในรายงานตรงต่อ หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน และหัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายในรายงานต่ออธิบดีกรมสุภาพจิต

๔.๒. ความเที่ยงธรรม

ผู้ตรวจสอบภายใน ต้องมีทัศนคติที่ไม่ลำเอียงหรือมีอคติไปทางหนึ่งทางใด และให้หลีกเลี่ยงใน เรื่องของความขัดแย้งทางผลประโยชน์ใด ๆ

๔.๓ ข้อจำกัดของความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม

ในกรณีที่มีเหตุหรือข้อจำกัดที่จะทำให้ผู้ตรวจสอบภายในไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นอิสระ หรือเที่ยงธรรม ผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยถึงเหตุหรือข้อจำกัดดังกล่าวในแต่ละกรณีให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ตามความเหมาะสม

๕. มาตรฐานจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน

ผู้ตรวจสอบภายในจะดำรงตน ประพฤติ ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของข้าราชการและกฎหมายหรือ ระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง และพึงยึดถือปฏิบัติตามมาตรฐานและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ของ ผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ดังนี้

(๑) ความซื่อสัตย์ (Integrity) ความซื่อสัตย์ของผู้ตรวจสอบภายใน จะสร้างให้เกิดความไว้วางใจและ ทำให้ศรัทธาของผู้ตรวจสอบภายในมีความน่าเชื่อถือ และยอมรับจากบุคคลโดยทั่วไป

(๒) ความเที่ยงธรรม (Objectivity) ผู้ตรวจสอบภายในจะแสดงความเที่ยงธรรมกับผู้ประกอบ วิชาชีพในการรวบรวมข้อมูล ประเมินผล และรายงานด้วยความไม่ลำเอียง ผู้ตรวจสอบภายในต้องทำหน้าที่

อย่างเป็นทางการในหลายๆ สถานการณ์ และไม่ปล่อยให้ความรู้สึกส่วนตัวหรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่นเข้ามา มีอิทธิพลเหนือการปฏิบัติงาน

(๓) การปกปิดความลับ (Confidentiality) ผู้ตรวจสอบภายในจะเคารพในคุณค่าและสิทธิของผู้เป็นเจ้าของข้อมูลที่ได้รับทราบจากการปฏิบัติงาน และไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ที่มิอำนาจหน้าที่โดยตรงเสียก่อน ยกเว้นในกรณีที่มีพันธันในแง่ของงานอาชีพและเกี่ยวข้องกับกฎหมายเท่านั้น

(๔) ความสามารถในหน้าที่ (Competency) ผู้ตรวจสอบภายในจะนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

๖. อำนาจหน้าที่

๖.๑ กลุ่มตรวจสอบภายในมีหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานในสังกัด กรมสุขภาพจิต และมีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูล เอกสาร ทรัพย์สิน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติงานตรวจสอบ

๖.๒ ผู้ตรวจสอบภายใน มีหน้าที่เป็นเพียงผู้ประเมินและให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544

๖.๓ ผู้ตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน การรายงาน และการเสนอความเห็นในการตรวจสอบโดยปราศจากการแทรกแซงในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็นในการตรวจสอบของฝ่ายบริหารหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งและไม่ควรเป็นกรรมการในคณะกรรมการใด ๆ ของส่วนราชการหรือหน่วยงานในสังกัด อันมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและเสนอความเห็น

๖.๔ มีสิทธิในการเข้าถึงบุคคล ข้อมูล เอกสาร หลักฐาน และทรัพย์สินต่างๆ สอบถาม รวมทั้งให้เข้าร่วมประชุมกับผู้บริหารในเรื่องเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินงานของส่วนราชการ เพื่อรับทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

๗. ความรับผิดชอบ

กลุ่มตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มตรวจสอบภายใน โดยมีการรายงานผลการตรวจสอบและการให้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ ประเมินผล ข้อเสนอแนะ คำปรึกษาตามแนวทางที่มาตรฐานการตรวจสอบภายในกำหนดไว้ คือ

๗.๑. งานให้ความเชื่อมั่น

(๑) กำหนดเป้าหมาย ทิศทาง ภารกิจงานตรวจสอบภายใน เพื่อสนับสนุนการบริหารงานและการดำเนินงานด้านต่างๆ โดยให้สอดคล้องกับนโยบายของกรมสุขภาพจิตและคณะกรรมการตรวจสอบหรือคณะกรรมการอื่นใดที่ปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกัน โดยคำนึงถึงความมีประสิทธิภาพของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงและความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของกรมสุขภาพจิตด้วย

(๒) กำหนดกฎบัตรไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและเผยแพร่ให้หน่วยรับตรวจทราบ

(๓) จัดให้มีการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน และกรณีที่มีการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายใน ให้ส่งสำเนาผลการประเมินให้กรมบัญชีกลางทราบ

(๔) ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติตามตรวจสอบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและคู่มือ/แนวปฏิบัติการตรวจสอบภายในของกรมบัญชีกลาง

(๕) ประเมินความเสี่ยงเพื่อการวางแผนการตรวจสอบ และจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี เสนอต่อหัวหน้าส่วนราชการพิจารณาอนุมัติภายในเดือนกันยายน

(๖) เสนอรายงานผลการตรวจสอบต่อหัวหน้าส่วนราชการภายในเวลาอันสมควรหรืออย่างน้อยทุก ๓ เดือนนับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จตามแผนการตรวจสอบภายในประจำปี กรณีเรื่องที่ตรวจพบเป็นเรื่องที่จะมีผลเสียหายต่อทางราชการให้รายงานผลการตรวจสอบทันที

๗.๒ การบริการให้คำปรึกษา

(๑) ติดตามผลการตรวจสอบ เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจ เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับตรวจเป็นไปตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบ

(๒) ปฏิบัติงานในการให้คำปรึกษาแก่หัวหน้าส่วนราชการ หน่วยรับตรวจและผู้ที่เกี่ยวข้อง

๗.๓ การสร้างคุณค่าเพิ่ม

(๑) ประสานงานกับหน่วยรับตรวจ เพื่อให้ผู้บริหารของหน่วยรับตรวจมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะ ในอันที่จะทำให้ผลการตรวจสอบมีประโยชน์ สามารถนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๒) ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้ตรวจสอบภายในกระทรวง/คณะกรรมการตรวจสอบ/คณะกรรมการอื่นที่ปฏิบัติงานเช่นเดียวกัน เพื่อให้การจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี และการปฏิบัติตามตรวจสอบภายใน บรรลุเป้าหมายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และไม่ก่อให้เกิดการซ้ำซ้อน

๘. ขอบเขตการตรวจสอบ

ขอบเขตของการตรวจสอบภายในให้ครอบคลุมถึง การตรวจสอบ วิเคราะห์ รวมทั้งการประเมินความเพียงพอและประเมินประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในของส่วนราชการ และการบริหารความเสี่ยงของส่วนราชการ ซึ่งรวมถึง

(๑) ประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานในหน้าที่ของหน่วยรับตรวจ เสนอแนะการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง

(๒) ตรวจสอบการดำเนินงาน เป็นการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยเน้นถึงความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงาน

(๓) ตรวจสอบทางการเงิน เป็นการตรวจสอบความถูกต้องเชื่อถือได้ในข้อมูลและตัวเลขต่างๆ ทางการเงิน การบัญชี และรายงานทางการเงิน

(๔) ตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด เป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานต่างๆ ให้เป็นไปตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

(๕) ตรวจสอบงานสารสนเทศ เป็นการพิสูจน์ความถูกต้องและเชื่อถือได้ของระบบและข้อมูลที่ได้จากการประมวลด้วยคอมพิวเตอร์ รวมทั้งระบบการเข้าถึงข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขและการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล

(๖) ตรวจสอบการบริหาร เป็นการตรวจสอบการบริหารจัดการทางด้านงบประมาณและการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สิน

(๗) ตรวจสอบพิเศษ เป็นการตรวจในกรณีที่ได้รับมอบหมายจากฝ่ายบริหาร

๙. การปฏิบัติงานตรวจสอบ

๙.๑ เสนอแผนการตรวจสอบประจำปีต่ออธิบดีกรมสุขภาพจิต พิจารณานุมัติภายในเดือนกันยายน โดยเสนอแผนการตรวจสอบระยะยาวต่ออธิบดีกรมสุขภาพจิต เพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปี

๙.๒ ปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน โดยตรวจสอบทางการเงินและบัญชี การปฏิบัติตามกฎระเบียบ การดำเนินงาน ผลการปฏิบัติงาน การบริหาร ตรวจสอบสารสนเทศ ตรวจสอบพิเศษ (กรณีที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร) ตรวจสอบด้านความรับผิดชอบและแฟรงก์ ตรวจสอบโครงการตามนโยบายรัฐบาล (ถ้ามี)

๙.๓ เสนอรายงานผลการตรวจสอบต่ออธิบดีกรมสุขภาพจิตหลังจากการดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จตามแผน กรณีเรื่องที่ตรวจพบเป็นเรื่องที่จะมีผลเสียหายต่อทางราชการให้รายงานผลการตรวจสอบทันที

๙.๔ สรุปผลการตรวจสอบภายในเสนอต่ออธิบดีกรมสุขภาพจิต ทุก ๖ และ ๑๒ เดือน

๙.๕ ปฏิบัติงานในการให้คำปรึกษาแก่หัวหน้าส่วนราชการ หน่วยรับตรวจและผู้ที่เกี่ยวข้อง

๙.๖ ติดตามผลการตรวจสอบตามข้อเสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจ เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับตรวจเป็นไปตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบ

๙.๗ การติดตามผลการตรวจสอบดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดในระบบบริหารคุณภาพระเบียบปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ที่กำหนดไว้ ๔ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ เมื่อครบกำหนด ๓๐ วัน ตามที่กำหนดไว้ในรายงานผลการตรวจสอบ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในโทรศัพท์ถึงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ เพื่อเป็นการเตือนก่อนครบกำหนด

ครั้งที่ ๒ เมื่อครบกำหนด ๔๐ วัน ตามที่กำหนดไว้ในรายงานผลการตรวจสอบ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในโทรศัพท์ถึงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ เพื่อเป็นการเตือนก่อนครบกำหนด

ครั้งที่ ๓ เมื่อครบกำหนด ๔๕ วัน ตามที่กำหนดไว้ในรายงานผลการตรวจสอบและหน่วยรับตรวจยังมิได้
รายงาน กลุ่มตรวจสอบภายในจะทำหนังสือติดตามเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังหน่วยรับตรวจให้ตอบรายงาน
ภายใน ๗ วัน

ครั้งที่ ๔ หากพ้นกำหนดในการติดตามครั้งที่ ๓ กลุ่มตรวจสอบภายใน ทำหนังสือเรียนอธิบดีกรมสุขภาพจิต
เพื่อพิจารณาสั่งการ

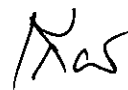
๑๐. หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ

- ๑๐.๑ อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจสอบภายใน
- ๑๐.๒ จัดให้มีระบบการเก็บเอกสาร ในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม และครบถ้วน
- ๑๐.๓ จัดเตรียมรายละเอียดแผนงาน/โครงการ ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานเพื่อ
ประโยชน์ในการตรวจสอบ
- ๑๐.๔ จัดทำบัญชีและจัดเก็บเอกสารประกอบรายการบัญชีพร้อมที่จะให้ผู้ตรวจสอบภายใน
ตรวจสอบได้
- ๑๐.๕ ชี้แจงและตอบข้อซักถามต่าง ๆ พร้อมทั้งหาข้อมูลเพิ่มเติมให้แก่ผู้ตรวจสอบภายใน
- ๑๐.๖ ปฏิบัติตามข้อทักท้วง และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายในในเรื่องต่างๆที่อธิบดี
กรมสุขภาพจิต สั่งการให้ปฏิบัติ

กรณีที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจกระทำการโดยจงใจไม่ปฏิบัติ หรือละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่
ดังกล่าว ให้ผู้ตรวจสอบภายในรายงานอธิบดีกรมสุขภาพจิต พิจารณาสั่งการตามควรแก่กรณี

กฎบัตรนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

อนุมัติโดย

(นายเกียรติภูมิ วงศ์รจิต)

อธิบดีกรมสุขภาพจิต